

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

Auteur

TER BESLISSING
Datum

29 november 2022

Kenmerk
DGBI / 22565071

Kopie aan

Bijlage(n)
2

nota

Kamerbrief Just Transition Fund (JTF), Europees
Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) en
Interreg-A

Parafenroute

Aanleiding

Eind 2022 zijn het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), Interreg-A en het Just Transition Fund (JTF) van start gegaan voor de programmaperiode 2021-2027. Dit wordt aan de Kamers toegelicht met voorliggende Kamerbrief. Middels deze brief wordt ook opvolging gegeven aan de motie van de leden Mulder en Dik-Faber (Kamerstukken II 2019/20, 35 377, nr. 11).

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de Kamerbrief waarin de Kamers geïnformeerd worden over het JTF, EFRO en Interreg-A (bijlagen 1 en 2). Deze brief is mede namens de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in verband met het JTF en is met haar afgestemd en akkoord bevonden.

Kernpunten

- Het Europees cohesiebeleid, met daaronder de verschillende fondsen, is een belangrijk onderdeel van het Europees regionaal beleid met als doel om economische en sociale verschillen tussen regio's weg te werken.
- EFRO en Interreg-A vallen onder uw directe verantwoordelijkheid. Het JTF is een gedeelde verantwoordelijkheid van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en u.
- Met deze fondsen komt de komende jaren (tot eind 2027) in totaal €1,4 mld. aan EU-middelen beschikbaar voor Nederlandse regio's om te investeren in o.a. innovatie, onderzoek, grensoverschrijdende samenwerking en een inclusieve, rechtvaardige klimaattransitie.

- Naast de Europese middelen stelt het kabinet voor deze fondsen ook meer dan €200 mln. aan cofinanciering beschikbaar via de begroting van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.
- Beide Kamers zijn eerder geïnformeerd over de verdeling van de middelen de verschillende programma's¹.
- Door de Kamers te informeren over hoe het JTF is opgesteld samen met de regio's en uiteindelijk is goedgekeurd, wordt opvolging gegeven aan de motie van de leden Mulder en Dik-Faber²

Kenmerk
DGBI / 22565071

Toelichting

Just Transition Fund:

- Het JTF is een nieuw EU-fonds gericht op het opvangen van de negatieve gevolgen van de klimaattransitie op de regionale economie én de arbeidsmarkt Nederland ontvangt daaruit €623 mln.
- Het JTF richt zich op de regio's die het meest getroffen zijn door de klimaattransitie. In Nederland gaat het om Groningen/Emmen, IJmond, Rijnmond, West-Noord-Brabant, Zeeuws-Vlaanderen en Zuid-Limburg.
- Gezien de grote uitdagingen voor de regio Groningen/Emmen rondom de klimaattransitie en de afschaling van de aardgaswinning ontvangt deze regio meer dan de helft van de JTF-middelen (€330 mln.) De andere vijf regio's ontvangen ieder €58,5 mln.
- Conform de motie Mulder en Dik Faber is het JTF-programma samen met de regio's opgesteld. Een belangrijk onderdeel hiervan zijn de regionale transitieplannen. Deze plannen zijn opgesteld door de regio's in samenwerking met het bedrijfsleven, kennisinstellingen en maatschappelijke partners. In de plannen is beschreven op welke onderwerpen de regio's gaan inzetten.
- EZK stelt €60 mln. cofinanciering beschikbaar voor projecten die bijdragen aan het vernieuwen en diversifiëren van de economie en projecten die bijdragen aan het versterken van de arbeidsmarkt. Regio's kunnen bij EZK verzoeken indienen voor cofinanciering, die dan worden beoordeeld of ze voldoende aansluiten bij EZK-beleid.

EFRO:

- EFRO is bedoeld voor Europese regio's om hun concurrentiepositie en werkgelegenheid te verbeteren. Nederland ontvangt in de periode 2021-2027 €506 mln. aan Europese middelen uit dit fonds. Daarnaast stelt EZK €99,4 mln. aan cofinanciering beschikbaar.
- EFRO bestaat in Nederland uit vier landsdelige programma's: Noord-Nederland (Groningen, Friesland en Drenthe), Oost-Nederland (Overijssel en Gelderland), Zuid-Nederland (Limburg, Noord-Brabant en Zeeland) en West-Nederland (Flevoland, Utrecht, Noord-Holland en Zuid-Holland). Ieder landsdeel heeft zijn eigen programma.
- De vier EFRO-programma's bouwen voort op de structuur van de programma's uit de periode 2014-2020. Voor de inhoud is aangesloten bij de EU beleidsdoelstellingen voor de programmaperiode 2021-2027.

¹Kamerstuk 21501-08 Nr. 817 dd. 18 december 2020

²Kamerstuk 35 377, nr. 11 dd. 26 juni 2020

Interreg-A:

- Interreg-A richt zich op grensoverschrijdende samenwerking in grensregio's. Nederland ontvangt voor Interreg-A in de periode 2021-2027 €274,5 mln. Daarbij stelt EZK ook €49 mln. aan cofinanciering beschikbaar.
- Nederland participeert in 2021-2027 in drie Interreg A-programma's: Duitsland-Nederland, Vlaanderen-Nederland en Maas-Rijn (NL, BE, DE).